

**Eestisisene LEADER koostööprojekt
„Põhja-Eesti paepealsed maitseid”**

KOOSTÖÖLEPING

1.12.2024–31.10.2027

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

Sissejuhatus

1. Koostöölepingu partnerite kohustus ja vastutus
 2. Uute projekti partnerite liitumiskord
 3. Lepingu elluviimisel tekkivate probleemide lahendamine ja lepingu muutmine
 4. Projekti kirjeldus
 - 4.1 Koostööprojekti üldeesmärgid ja vajalikkuse põhjendused
 - 4.2 Koostööprojekti sihtgrupid
 - 4.3 Sekkumisloogika
 - 4.4 Partnerite endi tegevused
 5. Eelarve
 - 5.1 Projekti finantseerimise põhimõtted
 6. Projektijuhtimine
 7. Osapoolte kontaktid ja ALLKIRJAD
- LISA Aja- ja tegevuskava ning eelarve perioodiks detsember 2024 – oktoober 2027

Sissejuhatus

Käesoleva **koostöölepingu eesmärgiks** on viia ellu Eesti-sisene Leader koostööprojekt "Põhja-Eesti paepealsed maitseid" lähtuvalt käesoleva lepingus toodud projekti kirjeldusele, tegevuskavale ja eelarvele. Projekti ettevalmistus on tehtud lepingupartnerite koostöös.

Koostööprojekti kestvus on 35 kuud, 1. detsember 2024 – 31. oktoober 2027. Eelarve ja tegevustega alustab esimesena juhtpartner Arenduskoda, teised partnerid liituvad lähtuvalt oma projektide esitamisest PRIAle.

Lepingu osapooled ja tegevuste elluviimise piirkond. Kõik projekti tegevused viiakse ellu projekti partneriteks olevate Leader tegevusrühmade Arenduskoja (Kuusalu, Loksa, Haljala, Kadrina ja Tapa vald), Ida-Harju Koostöökoja (Kose, Anija ja Raasiku vald), Partnerid (Rakvere, Haljala, Vinni, Viru-Nigula vald) ning PAIK (Väike-Maarja ja Tapa valla Tamsalu piirkond) tegevuspiirkondades.

Koostöölepinguga ellu viidav projekt „Põhja-Eesti paepealsed maitseid!“ toetab kõigi nelja tegevusrühma Leader strateegiates seatud eesmärke järgmiselt:

Arenduskoja strateegia 3 eesmärgi, meede 3.1 tegevusena nähakse vajalikuna Põhja-Eesti kohaliku toiduvõrgustiku arendamist ja hoidmist, mis otseselt haakub antud koostööprojekti tegevustega.

MTÜ Partnerid strateegias (strateegiline siht 4: koostöö) on välja toodud, et uue perioodi koostööprojektide üheks suunaks on kohalik toit. Strateegia toetab kohaliku toiduga seotud tegevuste arendamist.

Ida-Harju Koostöökoja strateegia üks neljast eesmärgist on: IHKK piirkonda iseloomustab süsteemne koostöö nii ettevõtlus- ja turismisektori kui ka elukeskkonna ja kogukondade arendamisel. Strateegia punktis 3.3 on võimalike koostööprojektidena toodud kohaliku toidu koostööprojekt – perioodil on kavas jätkata kohaliku toidu temaatika arendamisega koostöös teiste LEADER-tegevusrühmade ja partneritega.

MTÜ PAIK koostööpiirkonna strateegia 5 eesmärgi "Pandivere ettevõtted ja kogukonnad on motiveeritud tulemuslikuks koostööks ning usuvad koostööpiirkonna arengupotentsiaali" alusel on oluline edendada piirkonna ettevõtlust, võimestada kohalikku kogukonda ning tugevdada piirkonna turundustegevusi. Eesmärgi täitmiseks on oluline võrgustumine ja koostöö teiste tegevusgruppidega ning parimate praktikate tutvustamine. Ühe koostöö suunana on strateegias Põhja-Eesti kohalik toit, mis toetab kohaliku toiduga seotud tegevuste arendamist.

1. Koostöölepingu partnerite kohustus ja vastutus

Lepingule allakirjutanud Leader tegevusrühmade esindajad võtavad käesolevaga kohustuse viia koostööprojekt ellu kooskõlas käesoleva koostööleppe ja selle lisa(de)ga ning kinnitavad oma allkirjaga ühtlasi käesolevas koostööleppes ning selle lisa(de)s oleva info tõepärasust.

Projekti juhtpartner on MTÜ Arenduskoda, mille ülesanded käesolevas koostööprojektis on:

- projekti üldjuhtimine ja tegevuste koordineerimine;
- projekti elukäigu jälgimine, sisuaruande koostamine.

Projektis osalevate Leader tegevusrühmade roll ja ülesanded:

Kõik projektis osalevad partnerid esitavad Leader rakendusaktidest lähtuvalt koostööprojekti taotluse käesolevas leppes toodud tegevuste osas Leader rakendusüksusele.

Projektitoetuse taotlemisel kasutavad kõik projekti partnerid projekti nime “Põhja-Eesti paepealsed maitsed”.

Lisaks on iga projektis osaleva tegevusrühma kohustuseks:

- oma Leader tegevusrühma vastutada olevate tegevuste administreerimine;
- projekti finantseerimise tagamine käesolevas koostööleppes märgitud mahu;
- oma Leader tegevusrühma koostööprojekti aruandluse koostamine;
- teiste projektipartnerite viivitamatu teavitamine kõigist asjaoludest ja/või sündmustest, mis võivad ajutiselt või püsivalt takistada projekti tegevuste elluviimist;
- kõigi projekti tegevuste elluviimisega seotud dokumentide (sh kuludokumentide) säilitamine ning saadud projektirahastuse kohta tõendusmaterjali omamine ning vajadusel esitamine;
- vajadusel kõigi nõutavate dokumentide esitamine projekti kontrolliks või auditeerimiseks selleks õigust omava asutuse poolt.

Iga projektis osalev Leader tegevusrühm (sh juhtpartner) on vastutav teiste projekti partnerite ees ning kohustub hüvitama projekti partneritele tekitatud kahju ja kulud, mis tulenevad temapoolsest käesolevas koostööleppes toodud kokkulepete ja kohustuste täitmata jätmisest.

Projekti partnerid ei vastuta käesolevas koostööleppes toodud kokkulepete ja kohustuste täitmata jätmise eest, kui kohustuste täitmata jätmine on tingitud vääramatust jõust (force majeure). Sellisel juhul teavitab tegevusrühm viivitamatult kirjalikult teisi projekti partnereid vääramatu jõuga seotud olukorra tekkimisest.

Projekti partnerid ei vastuta teiste projektipartnerite ees selliste tegevuste tegemise / tegemata jätmise eest, mis ei ole eelnevalt projekti partneritega (soovitavalt kirjalikult) kokkulepitud.

2. Uute projekti partnerite liitumiskord

Projekt on avatud uutele koostööpartneritele. Uute koostööpartnerite liitumine peab olema motiveeritud, andma projektile lisandväärtust ning uute partnerite liitumisega peavad nõus olema kõik käesolevale lepingule allakirjutanud partnerid.

3. Lepingu elluviimisel tekkivate probleemide lahendamine ja lepingu muutmine

Kõik projekti partnerite vahel tekkivad arusaamatused ja vaidlused, mis tekivad käesoleva koostööleppe ning sellega seotud kohustuste tõlgendamisel, lahendatakse läbirääkimiste teel. Juhul kui läbirääkimiste teel arusaamatusi ja vaidlusi lahendada ei õnnestu, lahendatakse arusaamatused ja vaidlused kohtus.

Kõik käesoleva koostöölepingu muudatused vormistatakse kirjalikult ning allkirjastatakse kõigi koostööleppe osapoolte poolt.

4. Projekti kirjeldus

4.1 Koostööprojekti üldesmärgid ja vajalikkuse põhjendused

Projekti sisu jaguneb kolme tegevussuuna vahel:

- Esimene tegevussuund **Töö Põhja-Eesti toiduvõrgustikuga;**
- Teine tegevussuund **Töö kokkadega sh. koolide, lasteaedade aga ka kohvikute, restoranide, turismiettevõtete kokkadega;**
- Kolmas tegevussuund **Töö piirkonna ühisturundusega.**

Järgnevalt on toodud iga tegevussuuna osas suuna eesmärk ja tegevussuuna vajaduse põhjendus.

Esimene tegevussuund: Töö Põhja-Eesti toiduvõrgustikuga.

Üldesmärk: Põhja-Eesti toiduvõrgustik on sidus, hoitud ja arenev.

Põhjendus: Projekti partnerid on koostöös piirkonna toiduvõrgustiku arendanud alates 2016. aastast. Täna on välja antud 91 ettevõtjale Põhja-Eesti toidumärgis. **Selleks, et loodud võrgustik püsiks ja areneks on vajalik pidev võrgustiku hoidmine eelkõige läbi informatsiooni liikumise, ühiste kohtumiste ja õppepäevade korraldamise.** Nimetatud tegevused aitavad piirkonna toiduettevõtjatel luua omavahelist koostööd, saada julgustust, inspiratsiooni ja ideid oma ettevõtluse arendamiseks.

Meie senine koostöö on välja toonud, et **piirkonniti on vaja tegeleda ka ettevõtjate passiivsusega.** Kuna võrgustiku liikmete arv on kasvanud 91le märgisekandjale, siis võrgustiku siseselt omavahel enam ei tunta, mis juba iseenesest tekitab passiivsust ja osade kõrvalejäämist. Seega tuleb fookusesse võtta märgisekandjate omavaheline tutvumine, suhete loomine, mis loob eeldused edasiseks koostööks.

Ühistes aruteludes oleme jõudnud arusaamale, et **tänast märgisekandjate võrgustikku on vaja laiendada uute sihtgruppideni, kelle kaudu saaks kohalikku toitu tuua paremini nähtavaks ja viia kokku potentsiaalse tarbijaga.** Arendusena toome võrgustikutöö juurde kogukonna tasandi turismiettevõtteid, kes küll ei tegele igapäevaselt toiduga, aga kes aitavad kohalikku toitu meie piirkonna külastajatele pakkuda. Teise sihtgrupina on koolide, lasteaedade kokad, kes võiksid senisest enam pakkuda kohalikku toitu, kuid kes seni on meie võrgustiku tegemistes jäänud pigem kõrvale.

Teine tegevussuund: Töö kokkadega sh. koolide, lasteaedade aga ka kohvikute, restoranide, turismiettevõtete kokkadega.

Üldeesmärk Piirkonnas tegutsevate toitlustuskohtade kokad on teadlikud Põhja-Eesti kohalikust toiduvõrgustikust, ettevõtjatest ja nende toodetest ning toovad oma menüüs kohalikku toitu senisest enam esile.

Põhjendus: Projekti koostööpartnerid on tänaseni suhteliselt vähe pööranud tähelepanu avalikele köökidele nagu kool, lasteaed, hooldekodud. Erandina saame siin tuua MTÜ Partnerid, kes on tegelenud koolide kokkadega ja käivitanud Lõuna-Eesti näidetel ka mahetoitlustust koolides ja lasteaedades. Arenduskoja koostööprojektide konverentsil jaanuaris 2023 toodi kõige enam välja **vajadust pöörata senisest enam tähelepanu kooli ja lasteaia kokkadele. Ühelt poolt aitab see edendada tervislikku toitu lastele, tarbijate harimist ja teisalt on toitlustajad ühed lähimad tooraine ostjad, ehk nii saaksime edendada põhimõtet kohalik ja värske toit kohalikul toidulaul.**

Kolmas tegevussuund: Töö piirkonna ühisturundusega

Üldeesmärk Põhja-Eesti toidupiirkond on läbi ühisturunduse nähtav ja atraktiivne nii toidu kui turismipiirkonnana.

Põhjendus. Põhja-Eesti toiduvõrgustik on käivitanud mitmeid tegevusi piirkonna turunduseks, sh. Avatud triiphoonete päev või restorani nädal Paepealsed maitsed! Kitsaskohaks on vähene koostöö turismiettevõtjatega. Oleme jõudnud oma arengus punkti, kus meie tegemisi on märgatud, on tekkinud usaldus ja huvi ning nüüd on **vajalik siduda toiduvõrgustiku tegemised teiste turismi pakkumistega.**

Meie kohalikud toiduettevõtjad loovad lisaväärtust turistidele, kes üha enam hindavad kestlikkust sh. kohalikku toodet. Vajalik on kättesaadavaks teha nii meie toiduettevõtjate gurmee pakkumised kui lihtsad ja taskukohased tooted ja pakkumised. Näiteks puudub Lahemaa piirkonnas kohalik, maitsev ja taskukohane näks, mida hea matkale kaasa võtta.

Kitsaskohaks on ka **informatsiooni vähene kättesaadavus kohalikest kogukonnafestivalidest, mis ühelt poolt pakuks põnevaid tegevusi külastajale aga teisalt oleks koht, kus saab osta kohalikku toitu.**

Piirkonna atraktiivsena hoidmiseks on vaja tegeleda tootearendusega. Näeme siin võimaluseks arendada välja turismitoode, mis kaasaks kogukondi ja kohalikku toitu. Näiteks matk mööda küla, kus toitu pakutakse erinevates taludes. Tänaased turistid ootavad ka võimalusi kuskil kaasa lüüa, osaleda töötubades jne. seetõttu soovime arendada välja kohaliku

toidu töötubasid turistidele. Näeme, et tootearendusega saame ühelt poolt pakkuda sisukamat teenust turistile, teisalt aga annab tootearendus võimaluse võtta senisest enam kasutusse kohalikke ressursse ja luua võimalusi ka turistidele tarbida eelkõige kohalikku teenust ja toodet.

Ülioluline on piirkonna ühisturundus nii sotsiaalmeedia, kodulehe, piirkonna ja üle-eestiliste meediakanalite kaudu kui ka messidel ja laatadel. Täna on Põhja-Eesti kohaliku toidu koduleht ajale jalgu jäänud ning ei võimalda kliendisõbraliku informatsiooni jagamist. Vajalik on uuendada nii kodulehte, kui ka luua uusi kanaleid koostöös piirkonna turismi arendajatega.

4.2 Koostööprojekti sihtgrupid

Otsesteks sihtgruppideks on:

- Põhja-Eesti märgisekandjad: senised (91) ja potentsiaalselt uued – kuni 10 ettevõtet, organisatsiooni, kes tegutsevad taotlejate piirkonnas ja väärtustavad kohalikku toitu;
- Koolide, lasteaedade kokad, toitlustusjuhid;
- Piirkonna turismiasjalised – ettevõtted, organisatsioonid, Lahemaa Turismiühing (hetkel liikmeid 82);
- Piirkonna kogukonnad (külaseltsid, MTÜd).

4.3 Sekkumisloogika

Esimene tegevussuund, töö võrgustikuga.

Üldeesmärk Põhja-Eesti märgisekandjate võrgustiku sidustamine, hoidmine ja arendamine

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, saavutamise tõendusmaterjal
Uudiskiri	Igakuise elektroonilise uudiskirja koostamine ja võrgustikule edastamine. Uudiskirja sisuks on projekti tegevustega seotud teave ja võrgustiku toidu teemalised sündmused. Uudiskiri ilmub nii kodulehel kui ka võrgustiku FB lehel. Uudiskirja paneb kokku projektijuht.	Projektiga seotud info on kättesaadav võrgustikule ja teistele huvilistele. Tõendusmaterjal: Link uudiskirjale
Märgisekandjate õppepäevad - kohtumised	Omavaheliste suhete hoidmiseks ja koostöö edendamiseks viiakse võrgustikus läbi kohtumisi - õppepäevi, mille raames valmistatakse ette ühiseid ettevõtmisi, jagatakse kogemusi, tutvutakse uute toodete ja teenustega jne. Õppepäevad on ühepäevased, kokku viiakse läbi seitse kohtumist, keskmiselt osaleb ühel õppepäeval kuni 20 inimest. Võrgustiku ettevõtete kohtumisi koordineerib projektijuht koostöös projekti partneritega.	Loodud eeldused võrgustikus osalejate omavahelisele koostööle. Tõendusmaterjal: päevakava osalejate registreerimisleht fotod
Õppereisid	Viiakse läbi kaks õppereisi: - Õppereis Eesti Läti (4 päeva) Sigulda ja Jelgava piirkonnad. Osalejaid kuni 20. - Teine õppereisi on planeeritud Kesk-Eestisse (2 päeva) osalejaid kuni 20.	Loodud eeldused võrgustikus osalejate omavahelisele koostööle sh. ka rahvusvahelisele koostööle. Tõendusmaterjal: päevakavad osalejate registreerimisleht fotod

Teine tegevussuund Töö kokkadega

Üldeesmärk Piirkonnas tegutsevate toitlustuskohtade kokad on teadlikud Põhja-Eesti kohalikust toiduvõrgustikust, ettevõtjatest ja nende toodetest ning toovad oma menüüs kohalikku toitu senisest enam esile.

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, tõendusmaterjal
Kohaliku toidu päevad koolides-lasteaedades	Viiakse läbi koostöös lasteaedade, koolide ja märgisekandjatega Arenduskoja, Ida-Harju ja PAIK piirkonnas. Kokku toimub 12 kohaliku toidu päeva. Huvilised koolid ja lasteaiad pakuvad välja oma idee kohaliku toidupäeva korraldamiseks, vajadusel aidatakse leida sobivad märgisekandjad partneriteks. Igast sündmusest valmib ka lugu (kas videona, tekstina või mõnel muul viisil).	Kooli kokkade ja laste teadlikkuse kasv kohalikust toidust. Tõendusmaterjal: päevakava fotod lood toimunud sündmustest
Kokkade inspiratsiooni reis	Piirkonna kokkadele viiakse läbi kahepäevane inspiratsioonireis Eestis, tutvumaks praktiliste näidetega kuidas kohalik toit on avalikus köögis hästi esile toodud. Osalejaid 20 inimest	Kokkade omavahelise koostöö suurendamine läbi praktiliste näidete, samuti nende julgus proovida ka oma köögis kohaliku toitu esile tuua. Tõendusmaterjal: Inspiratsioonireisi programm Osalejate nimekiri Fotod
Õpitoad	Tervisliku toitumise praktilised õpitoad Tallinna Ülikooli Teadusköögis. Õpitoa võimalikud teemad: toitude rikastamine, vitamiinide säilitamise võimalused, köögiviljad maitsval moel. Õpitubades kasutame kohalikku toorainet. Kokku viime läbi kolm õpituba.	Kokkade teadlikkus tervislike toitade pakkumisest tõusnud. Tõendusmaterjal: päevakava osalejate nimekiri fotod

Kolmas tegevussuund Ühisturundus

Üldeesmärk: Põhja-Eesti toidupiirkond on läbi ühisturunduse nähtav ja atraktiivne nii toidu kui turismipiirkonnana.

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, Tõendusmaterjal
Kodulehe uuendamine ja töös hoidmine.	Põhja-Eesti kohaliku toidu kodulehe uuendamine: kaasajastades lehte kliendisõbralikumaks, loomaks juurde vajalikke alamlehti, arhiiv Tegevus teostatakse kohe projekti esimesel kuul, vastutab Arenduskoda.	Põhja-Eesti toiduvõrgustikus osalejad ja võrgustiku tegevused on lihtsalt kättesaadavad kõigile. Tõendusmaterjal Tööde üleandmise-vastuvõtu akt (kus tehtud tööde loetelu) link kodulehele
Avatud triiphoonete päev	Toimub kolmel korral: septembris 2025, septembris 2026, septembris 2027 Päeva sisu: Triiphoonete päevaga pakume külastajatele kogemust õue laiendatud eluruumist, toidu kasvatusel ja kohaliku toidu nautimisest. Iga aed, terrass ja kasvuhoone on unikaalne, peegeldades pererahva ja ettevõtte nägu ja tegemisi. Valikus on unikaalne kollektsioon mõisaarhitektuurist ja taluhäärberitest, romantilisest ja ehedast maaelust, kunstist ja aianduspraktikast. Kõike seda seob Põhja-Eesti kohalik toit, mida avatud paikades pakutakse, valmistatakse ja kasutatakse. Paljud paigad pole külastajatele igapäevaselt avatud ja nende külastamiseks on just nüüd ainukordne võimalus. Osalevad kõik partnerid, kokku kaasame oma triiphoonet, aeda avama vähemalt 14 kohta. Üheskoos viiakse läbi reklaamikampaania, mis sisaldab sündmuse reklaami meie kodulehel, sotsiaalmeedia kanalis ja laiemalt Eesti Meedias. Valmivad ka visuaalid: Osalejate kaart, viidad.	Tulemus: Piirkonna üle-eestilise nähtavuse suurenemine. Tõendusmaterjal: Päeva programm Sotsiaalmeedia reklaami kokkuvõte foto osalejate kaardist ja viitadest Turunduseksperdi tööde-üleandmise-vastuvõtu akt, kus tehtud tööde loetelu
Põhja-Eesti restoranide nädal “Paepealsed maitseid!”	Nädal toimub kahel korral: 2025 ja 2026. Osalevad märgisekandjatest toidukohtad, vähemalt 8 toidukohta. Pakume külastajatele maitseelamusi mõisarestoranides, kõrtsides, kodurestoranides ja öko-spa söögitoas. Tegevuse elluviimisse panustavad partnerid läbi ühisturunduse. Üheskoos viiakse läbi reklaamikampaania, mis sisaldab sündmuse	Tulemus: meie piirkonna nähtavus läbi toidukohtade, kuid samas ka kohaliku toidu esile tulemine menüüdest. Tõendusmaterjal: Nädala programm Sotsiaalmeedia reklaami kokkuvõte

	reklaami meie kodulehel, sotsiaalmeedia kanalis ja laiemalt Eesti Meedias. Valmivad ka visuaal osalejate kaardist, mida saab kasutada elektrooniliselt, kui ka bännerina kõigis toidukohtades. Enne restorani nädalat toimub osalevatele kokkadele õppepäev piirkonna kohalike toodete teemal: 2025. aastal toimub õppepäev piirkonna jookide teemal. Vajadus tuli nii jookide tootjatelt kui ka kokkadelt, kuna leiti, et meie piirkonna auhinnatud joogid ei ole kättesaadavad enamustest toidukohtades. Õppepäev toimub ka 2026. aastal, teema tuleb restorani nädalal osalejate poolt. Õppepäevade eesmärgiks on ühiselt restorani nädala fookuses olevat kas toorainet, toodet menüüdes kasutada.	Turunduseksperdi tööde-üleandmise-vastuvõtu akt, kus tehtud tööde loetelu
Toote-arendustegevused - piirkonna näksid	Kohaliku näksi tootearenduse protsess sisaldab sh. tootearenduse koolituspäeva, ettevõtjate poolset toote arendust ja valminud näkside tutvustamist. Eesmärk on leida kohalikku näksi, mis oleks lihtne, maitsev, kohalik, mitte kallis. Tegevus viiakse ellu koostöös Rakvere Ametikooliga.	Toode – protsessi valmivad tooted, mis annavad lisaväärtust piirkonna turismile. Tõendusmaterjal: Töötoa päevakava, registreerimisleht, fotod.
Ühised messidel, laatadel osalemine	Piirkonna tutvustamine messidel ja laatadel Osaletakse aastas 2–3 messil-laadal, millel osalemise initsiatiiv ja ala ülespaneku initsiatiiv tuleb võrgustiku ettevõtjatelt. Piirkonna laatadest korraldab piirkonna toiduettevõtete osalemise Sõmeru ja Kunda laatadel Partnerid. Üle-Eestilistest osaletakse Turimimessil TorEst ja võimalusel Leivafestivalil. Teeme tööd, et võimalusel osaleda koos Eesti turismi ühingutega mõnel rahvusvahelisel messil.	Piirkonna toiduvõrgustik on laiemalt nähtav. Tõendusmaterjal: Kava meie piirkonna toidualast messil või laadal Osalevate ettevõtete nimekiri Fotod
Trükised	Kolme aasta peale valmib üks ühine kaart (nii elektroonne kui paberil, mis tutvustab piirkonda ja seal tegutsejaid. Iga aastaselt valmib sündmuste voldik.	Piirkonna parem nähtavus Tõendusmaterjal: Kaart-voldik Iga aastased sündmusi kajastav voldikud

4.4 Partnerite endi tegevused

Arenduskoda

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, tõendusmaterjal
Lahemaa Kogukonnasündmused /festivalid	Tegevusega soovime välja arendada Lahemaa kogukonnasündmuste kontseptsiooni. Ühelt poolt saame nii motiveerida kogukondi rohkem ennast nähtavaks tegema ja festivalil kasutama eelkõige kohaliku toitu ja teisalt saame külastajatele luua võimalused osaleda kogukonnafestivalidel sh. saada piirkonna toiduelamust. Lahemaa kogukonnafestivalid (Lahemaa community festivals) kontseptsioon koosneb: - Koondame kõik piirkonnas aasta läbi toimuvad kogukonna üritused (s.h. ka triiphoonete päev, restoranide nädal, aga ka kohalikud laadad, lauritsapäeva sündmused Kuusalus ja kogukonnapäev Kadrinas), kuhu oodatakse (välis-)külalisi kokku ühte inforuumi ja egiidi alla. - Lepime kokku kogukonnafestivali tunnused, mis peavad olema, et me need lisaks ühtsesse inforuumi (Kvalifikseeruks) sh. Korraldajaks peab olema kohalik MTÜ v väiketegija; toitlustuses peab kasutama kohalikku toitu, kohalike tootjate toodangut; korraldus peab olema kestlikusse põhimõtteid järgiv. - Lahemaa kogukonnafestivalide maandumisleht on Põhja-Eesti toiduvõrgustiku koduleht, lisaks luuakse lehel ühendus Visit Lahemaa sündmuste kalendriga. - Ühisturunduse korraldamine kogukonnafestivalidele sh. tükised, erinevad meediakanalid.	Piirkonna kogukonnafestivalid on ühelt poolt kohaks, kust saab kohalikke maitseid, teisalt on huvilistele tagatud festivalide toimumise info kättesaadavus. Tõendusmaterjal: - Kogukonnafestivali kriteeriumid - Link kodulehele, kus festivalid on näha - Festivali turundusmaterjalid: trükis, reklaamtegevuse ülevaade.
Loodusretked koos kohaliku toiduga – ehk piknikupäev Lahemaal.	Jätkame koostööprojekti Paepealsed maitseid algatust avada piirkonna hooaeg Euroopa kaitsealadepäeval loodusretkedega, kus pakutakse ka kohalikku toitu. Sündmused toimuvad 2025. aasta, 2026. ja 2027. aasta mais Lahemaal. Sel päeval pakume inimestele erinevaid loodusretki, mis sisaldavad ka kohaliku piknikutoitu, mille on kokku pannud (valmistanud) piirkonna kohalikud tootjad.	Piirkonna nähtavuse suurendamine Tõendusmaterjal: Programm Fotod

Toote-arendustegevus kogukonnaturism ja toit	Arendada välja turismitoode – tooted, mis kaasaks kogukondi ja kohalikku toitu. Sisaldab: - kogukondade valimist - arenguprogramm - kogukondade tööd, mille käigus valmivad kogukonnatuurid koos toiduga (oluline, et näiteks lõuna või õhtusöögi käike pakuvad kogukonna erinevad majapidamised - ettevõtted. Ehk siis menüü on jagatud kogukonnas, külastajad käivad eri kohtades ja samas kuulevad juurde ka kogukonna lugusid. Muude aktiivsete tegevuste pakkumist seoses toiduga. - Toote testimine ja esitlus	Piirkonna turismitootes on rohkem pööratud tähelepanu toiduelamusele ja kaasatakse senisest enam toiduettevõtjaid. Tõendusmaterjal: Osalevate kogukondade nimekiri Koolitusprogramm ja osalejate nimekirjad Valmivad toodete kirjeldused - pakkumised Fotod ja kokkuvõtte protsessist
--	---	---

Ida-Harju Koostöökoda

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, tõendusmaterjal
Tervisliku ja kohaliku toidu õpitoad piirkonna elanikele	toiduteemalised koolitused kaks korda	Tõendusmaterjal: päevakava, osalejate nimekiri, fotod

PAIK

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, tõendusmaterjal
Toidupäevad piirkonna inimestele	toidupäevad	Tõendusmaterjal: päevakava, osalejate nimekiri, fotod

Partnerid

Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Tulemus, tõendusmaterjal
Kohalikel laatadel osalemine	Maaelufestivalil Sõmerul ja Kunda Mere- ja perepäeval ning Sõbralaadal toiduettevõtjate osalemise korraldamine	Osaledes kohaliku toidu tootjatega kohalikel laatadel, festivalidel tutvustame nii piirkonna elanikele kui külalistele kohalikke maitseid, leitakse uusi koostööpartnereid ning vahetatakse kogemusi. Tõendusmaterjal:

		Reklaam kodulehel, Fb Laadal osalejate (müüjad) nimekirjad Fotod
Kohaliku toidu töötoad	Toiduraiskamise vähendamine Toidujäätmeid ja toidukadu tuleb vähendada, kuna see on Eestis suur probleem. Töötoa eesmärk on (kohalikust toorainest) toitade valmistamisel kasutada ära kogu tooraine jääke tekitamata, et muuta traditsioonilist tarbimismudelit „tootmine-tarbimine-prügi“. Tervislik toit Rahvatervise seisukohast on oluline tarbijate, eriti laste ja noorte tervist toetav toitumine. Töötoas valmistatakse kohalikust toorainest tervislikku toitu. Eesmärk on tõsta tarbijate teadlikkust tervislikust toitumisest ja muuta toitumisharjumusi.	Töötubade tulemusena väheneb toiduraiskamine ning tänu teadlikumale ja tervislikumale toiduvalikule paraneb inimeste tervis piirkonnas. Tõendusmaterjal: Päevakavad Osalejate nimekirjad Teade Partnerite kodulehel Fotod
Õppereisid ettevõtjatele	Kaks Eesti-välist õppereisi	Tõendusmaterjal: Programmid Osalejate nimekirjad Kokkuvõte õppereisist Fotod

5. Eelarve

Tegevus	Arenduskoda	Ida-Harju Koostöökoda	Partnerid	PAIK	KOKKU
Projekti sisulised tegevused	88 000	30 500	80 473	20 760	219 733
Investeeringud	0	0	0	0	0
Juhtimine (projektijuht + kaudne kulu)	22 000	4 500	2 860	1240	30 600

Kokku kogu projektikulu	110 000	35 000	83 333	22 000	250 333
Sellest omafinantseering	11 000	3 500	8 333	2 200	25 033
Sellest toetus	99 000	31 500	75 000	19 800	225 300

5.1 Projekti finantseerimise põhimõtted

Üldjuhul katavad projekti partnerid läbi oma koostööprojekti eelarve oma piirkonnas nende vastutusel olevad tegevused.

Ühiselt finantseeritakse õppereise ja ühiselt läbiviidavaid turundus- ja teavitustegevusi (trüki jms). Projekti partneritel on kohustus finantseerida ainult selliseid ühiselt rahastatavaid tegevusi, mis on ühiselt ja selgelt juhtkomisjoni poolt ja/või koostöökokkuleppes kokku lepitud.

Osalejate omafinantseering õppepäevadel, õppereisidel kuni 20 % osaleja kulust.

6. Projektijuhtimine

Projekti juhtimiseks võtavad tegevusrühmad tööle ühise projektijuhi. Kõik koostööpartnerid panustavad juhtimise kuludesse.

Lisaks projektijuhile on projektil juhtkomisjon, mis koosneb iga partneri poolsetest esindajatest (iga tegevusgrupp määrab 2 kontaktisikut). Koostööpartnerite poolt määratud kontaktisikud ja projektijuht moodustavad ühiselt **koostööprojekti juhtkomisjoni**.

Juhtkomisjoni ülesandeks on projekti kokkulepitud eesmärkide, tegevuskava ja eelarve täitmise jälgimine ning vajadusel probleemide lahendamine. Samuti on juhtkomisjoni ülesandeks ühiselt finantseeritavate kulude eelnev kokkuleppimine. Kokkuleppe saavutamise aluseks on eelnevalt ühiselt kokkulepitud lähteülesanne ja tegevused kes ja kellelt ning kuidas pakkumis võtab. Otsused tehakse konsensuse alusel.

Projekti juhtkomisjon käib koos vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem kui 7 korral. Juhtkomisjonis on hääletamisel igal partneril üks hääl, olenemata juhtkomisjoni koosolekul osalevate inimeste arvust või projekti partneri eelarvest. Vähemalt ühe partneri nõudmisel tuleb hääletus juhtkomisjoni koosolekul läbi viia kirjalikult.

7. Osapoolte kontaktid ja ALLKIRJAD

Partner 1 MTÜ Arenduskoda

Registrikood: 80015180; Aadress: Roheline 19, Tapa 45107

Telefon: +372 5648 5208; E-mail: heiki@arenduskoda.ee

Projekti esindaja nimi (*projekti kontakt*) ja positsioon: **Heiki Vuntus**, tegevjuht

Allkirjaõigusliku esindaja nimi ja positsioon: **Vahur Leemets**, juhatuse esimees

Allkiri: /digiallkiri/

Partner 2 MTÜ Ida-Harju Koostöökoda

Registrikood: 8027830; Aadress: Tallinna mnt. 24, Aruküla, Harjumaa, 75201

Telefon: +372 5694 5872 ; E-mail: sille@idaharju.ee

Projekti esindaja nimi (*projekti kontakt*) ja positsioon: **Sille Noor**, arendusjuht

Allkirjaõigusliku esindaja nimi ja positsioon: **Merle Pussak**, juhatuse esimees

Allkiri: /digiallkiri/

Partner 3 MTÜ Partnerid

Registrikood: 80236604; Aadress: Laada 27, Rakvere 44310

Telefon: + 372 528 6307; E-mail: elsa@mtupartnerid.eu

Projekti esindaja nimi (*projekti kontakt*) ja positsioon: **Elsa Hundt**, tegevjuht

Allkirjaõigusliku esindaja nimi ja positsioon: **Kaido Veski**, juhatuse esimees

Allkiri: /digiallkiri/

Partner 4 MTÜ PAIK

Registrikood: 80236219; Aadress: Tehnika 1, Tamsalu, Lääne-Virumaa

Telefon: +372 322 8448; E-mail: tonukiviloo@lpandivere.eu

Projekti esindaja nimi (*projekti kontakt*) ja positsioon: **Tõnu Kiviloo**, tegevjuht

Allkirjaõigusliku esindaja nimi ja positsioon: **Indrek Kesküla**, juhatuse esimees

Allkiri: /digiallkiri/